

De Kinderrechtencoalitie is een sterk voorstander van de realisatie van inclusief onderwijs. Het recht van elke leerling om opgenomen te worden binnen een gewone klas moet hierbij gegarandeerd worden. België heeft zich door de ondertekening van het VN Verdrag inzake gelijke rechten voor personen met een handicap verbonden tot het realiseren van een inclusief onderwijssysteem.

Ook in het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind (IVRK), staan verschillende bepalingen die het belang van inclusief onderwijs onderbouwen: **artikel 2** (non-discriminatiebeginsel), **artikel 6** (het inherente recht op overleven en ontwikkeling), **artikel 23** (kinderen en jongeren met een handicap), **artikel 28** (het recht op onderwijs), **artikel 29** (ontplooiing van de persoonlijkheid en de talenten van het kind).

Het recht van kinderen met een handicap op inclusief onderwijs wordt verder geconcretiseerd in de aanbevelingen van het VN Comité voor de Rechten van het Kind aan ons land (juni 2010). Daarin wordt België aangespoord om:

- Concretere acties te ondernemen om inclusief onderwijs voor kinderen met een handicap te verzekeren, alsook de integratie in dagzorgcentra (art. 55)
- Middelen toe te wijzen voor o.a. programma's voor het opleiden van professionals die met kinderen met een handicap werken, in het bijzonder onderwijzers die met kinderen met een handicap werken binnen het gewoon onderwijs (art. 55).

Dit kinderrechtenperspectief, gehanteerd in het IVRK en in de Slotbeschouwingen van het Comité, stelt dus het recht om erbij te horen centraal, samen met het recht actief te participeren. Beide zijn concepten die ook de kern uitmaken van het gedachtegoed van inclusie. Bij inclusie gaat het fundamenteel over 'een deel van het geheel zijn', 'ingesloten zijn', erbij horen'.

De vraag naar inclusief onderwijs ligt reeds jaren op het bureau van de verschillende Vlaamse ministers van onderwijs. In 2008 stemde de Vlaamse regering een voorontwerp van **decreet rond leerzorg** principieel goed. Dit decreet is er gekomen ter navolging van het regeerakkoord 2004-2009, waar de volgende beleidsintentie werd genoteerd: "Voor leerlingen met speciale noden geldt het principe: het gewoon onderwijs waar het kan, het buitengewoon onderwijs waar het moet".¹

Begin september 2011 kondigde Vlaams minister van Onderwijs Pascal Smet echter aan dat het leerkader opgegeven wordt wegens te weinig draagvlak. Hij nam wel enkele dringende maatregelen, waaronder de oprichting van een nieuw **type 9 in het buitengewoon onderwijs** voor kinderen met een autismespectrumstoornis (ASS). Met dit attest type 9 kan een leerling kiezen voor deelname aan het buitengewoon onderwijs of ondersteuning (GON-begeleiding) in het gewoon onderwijs.

Verder werd een aantal andere maatregelen opgenomen in het voorontwerp van decreet over dringende en andere maatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften in het gewoon en buitengewoon onderwijs. De Vlaamse regering hechtte op 2 maart 2012 haar principiële goedkeuring aan dit voorontwerp.

Aangezien dit decreet nog in opmaak is, is het momenteel nog moeilijk om het decreet te evalueren of het wel degelijk zijn doelstelling nakomt, namelijk het toepassen van het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap in het onderwijs. De Kinderrechtencoalitie wenst er op te wijzen dat dit voorontwerp op bepaalde gebieden een stap in de goede richting is. Men voorziet immers een principieel inschrijvingsrecht voor alle leerlingen, zonder bepaalde groepen a priori uit te sluiten. Verder spreekt men niet meer over "onvoldoende draagkracht" als reden die scholen kunnen aanhalen om de inschrijving van leerlingen met

¹ Memorie van toelichting bij het voorontwerp decreet leerzorg.

specifieke onderwijsbehoeften te weigeren. De toetsing zou nu gebeuren op basis van “redelijke aanpassing”, waarbij een school dient aan te tonen waarom de gevraagde aanpassingen onredelijk of disproportioneel zouden zijn.

Hoe dan ook zijn we van mening dat we op dit moment, zonder nieuwe regelgeving, nog ver zijn van een volledige toepassing van het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap in het onderwijs. Er zijn te weinig concrete cijfers over het aantal formele weigeringen van scholen en in de praktijk blijven er scholen bestaan die niet correct met de regels omspringen. Een versteviging van het inschrijvingsrecht voor kinderen met een specifieke onderwijsbehoefte is daarom broodnodig.

Verder willen we benadrukken dat de nieuwe maatregel die kinderen met autisme extra ondersteunt, een goede zaak is. We betreuren echter dat dit soort maatregelen wordt genomen in de plaats van het uitbouwen van het leezorgkader. We pleiten er dan ook voor dat er blijvend moet gewerkt worden aan een brede hervorming van het buitengewoon onderwijs, met daarin volwaardige aandacht voor inclusief onderwijs.

De Kinderrechtencoalitie hoopt dat bovenstaande opmerkingen verder zullen behandeld worden in de decretale initiatieven die zullen ondernomen worden door de Vlaamse regering, en zal dit ook nauw opvolgen.

Vanuit het perspectief van rechten van kinderen en jongeren is inclusie immers geen privilege, maar een recht van alle kinderen en jongeren. Elk kind heeft recht op een gelijke behandeling en het recht om niet gediscrimineerd te worden.